

jednání (§ 509 c. ř. s.). Nedojde-li tudíž k ústnímu jednání, rozhoduje soud odvolací a dovolací na základě látky obsažené ve spisech sporných.

Řízení pozůstalostní.

I. Pojem.

Řízení pozůstalostní je souhrn všech úkonů soudu i stran, jimiž se pozůstalost zemřelého nebo za mrtva prohlášeného vyšetří a zjistí a té osobě odevzdá, která na základě konaných šetření patrně na ni právo má.

II. Příslušnost. Pozůstalost projednává zpravidla soud okresní, náleží-li však do pozůstalosti statky deskové aneb ze svazku obecního vyloučené aneb léna, soud krajský neb zemský, jež byl obecním soudem zemřelého. (§ 105 j. nor.).

Výjimky z vytčené zásady jsou:

1. ohledně projednání jmění fideikomisního: Pokud není ve schválených stanovách fideikomisních jiná fideikomisní stolice ohledně jednotlivých svěřenství určena, zakročí ten krajský neb zemský soud, který byl obecním soudem zakladatele svěřenství v čas jeho smrti; ohledně svěřenství zřízených před počítím působnosti nové j. n., zůstává příslušným posavadní soud (§ 116 jur. nor.).

2. Volné jmění velmistra, řádových rytířů a kněží německého řádu rytířského projednává řád sám (min. nař. ze dne 30. června 1853 č. 123 ř. z.) (čl. VIII. ad 1 uv. z. k jur. nor.).

3. Pozůstalost po osobách podléhajících úřadu nejv. dvorního maršálka (čl. III. uv. z. k jur. nor.) projednává tento úřad (viz čl. Úřad nejv. dvor. maršálka a Exterritorialita).

4. Obchodní soudy ve Vídni, v Praze a v Terstu projednávají pozůstalost po protokolovaných obchodnících a továrnících v jich sídle bydlících (cís. nař. ze dne 21. prosince 1855 č. 2. ř. z. z r. 1856 a čl. VIII. ad 2 uv. z. k jur. nor.).

5. Zemřel-li rakouský státní občan v cizině, projednává jeho pozůstalost soud, který byl posledním obecním soudem zemřelého v tuzemsku, nelze-li jej vyšetřiti, onen okresní soud neb sborový soud I. stolice, v jehož obvodu nemovitosti zemřelého zcela neb z větší části leží, a zanechal-li jen movitosti, kde se největší část jich nalézá (§ 106 jur. nor.).

6. Ohledně projednání pozůstalosti po cizincích platí předpisy §§ 22 až 25, 140—144 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.; ostatně upraveno je řízení, jehož tu dlužno šetřiti, kromě toho i smlouvami a výměnou prohlášení s cizími státy (viz čl. Cizina a Cizinci).

III. Stadia řízení pozůstalostního. Dle cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 lze postup při projednání pozůstalosti rozdělití ve 3 různé oddíly a sice:

1. vyšetření pozůstalosti a vypátrání právních nástupců zemřelého; sem patří: úmrtní zápis a prohlášení poslední vůle a opatření, jež v tom směru učiniti třeba, zřízení inventáře;

2. upravení nových poměrů soudcovským sprostředkováním, při čemž je nejdůležitější přihlášení se za dědice a opatření nutná k vůli zjištění dědické posloupnosti a

3. vydání pozůstalosti t. j. odevzdání pozůstalosti pokud se týče odevzdání pozůstalosti bez dědiců fisku. Viz čl. Řízení nesporné.

ad. 1. Soud z moci úřední obstará vypořádání pozůstalosti osoby zemřelé neb za mrtva prohlášené. Soud má o to pečovati, by mu ihned

oznámena byla veškerá úmrtí v okrese jeho nastalá a obstará za spolupůsobnosti obce neb notáře úmrtní zápis, nařídí v případech §§ 43 a 44 říz. ve v. nesp. zapečetění jmění pozůstalostního (viz čl. Zápis úmrtní). Soud má, jakmile je smrt zůstavitelova nepochybná, ihned otevřít písemné testamenty a kodicily a sepsati o tom protokol. Stejným způsobem dlužno prohlásiti i písemné zápisky o ústním posledním pořízení, a není-li jich obeslati a vyslechnouti z moci úřední svědky testamentární (viz čl. Prohlášení poslední vůle).

Soud, doplniv po případě úmrtní zápis, učiní opatření, jichž nutnost jeví se snad potřebnou vzhledem k úmrtnímu zápisu nebo prohlášení poslední vůle. Soud vyrozumí domnělé dědice o nápadu dědickém, vyzve ediktem uznané pokud se týče nepřítomné dědice, by se hlásili, a zřídí v jistých případech opatrovníky ku projednání a správě pozůstalosti (§§ 77 až 79 říz. ve v. nesp.), vyrozumí vykonavatele poslední vůle o nařízeních zůstavitelových, pokud se ho týkají, a o zřízení opatrovnictví (viz čl. Vykonavatel poslední vůle) a vyrozumí úřad poplatkový o dědickém nápadu (viz čl. Poplatky dědické, Poplatky z převodu majetku). Odkazy ve prospěch nezletilců nebo svěřenců, zbožné nadace a odkazy, úmrtí úředníků k účtování povinných, osob vojenských, osob, jež požívají důchody z veřejných pokladen, úmrtí zeměpanských vasalů, advokátů a notářů, osob, jež vyznamenání nějaké měly, patentních invalidů, dovolených vojínů a podomních obchodníků oznam zvláště soud úřadům příslušným; listy výdělkové osob zemřelých, daní výdělkovou povinných, odevzdány budtež berním úřadům okresním. Oznamiti dlužno ještě úmrtí dívek požívajících nadace Hallerovy, vymření mužského kmene rodiny šlechtické, úmrtí nalezců, faráře neb beneficiata, založených stipendistů neb obročníků, majitelů průmyslových výsad (viz čl. Zápis úmrtní). V tomto stadiu nechť se postará soud v jistých případech o zřízení inventáře, po případě nechť si opatří místopřísežné přiznání majetku (viz čl. Inventář pozůstalostní, Seznání přísežné majetku).

ad 2. Podali-li dědicové dědické přihlášky a prokázali-li své dědické nároky, upraví soud, projednávaje se stranami, nové poměry. Odporují-li sobě dědické přihlášky a nelze-li docíliti mezi účastníky dohodnutí, obmezí soud činnost svou na to, že rozhodne, která strana má vystoupiti jako žalobce (viz čl. Přihláška dědická). Pozůstalost pak se odevzdá straně v tomto sporu zvítězivší aneb vykázanému dědici. Dříve však musí dědicové prokázati, že zapravili neb aspoň pojistili poplatky dědické a rovněž třeba podati výkazy o splnění poslední vůle, o podílu povinném a výkazy konečné. Rovněž jen před odevzdáním pozůstalosti možno předsevzítí dělení dědictví ve smyslu § 166 a n. říz. ve v. nep. aneb postarati se dle §§ 133—136 pat. o svolání věřitelů.

ad 3. Ohledně vydání a odevzdání pozůstalosti sluší odkázati na čl. Odevzdání pozůstalosti a Odevzdání pozůstalosti jure crediti.

IV. Poplatky dědické viz čl. Poplatky dědické a Poplatky z převodu majetku.

Řízení proti neposlušným (v řízení trestním).

I. Pojem.

Neuposlechnutí soudcovských nařízeních má pro obviněného citelnější nebo méně citelné následky podle toho, ve kterém stadiu se trestní řízení